

El saltiró de la colza: com prevenir i controlar els danys des de la sembra

ag. 31, 2026 | Colza Plagues i malalties

A finals d'agost s'acosta la sembra de la colza, un moment decisiu per a la implantació del cultiu. Durant les primeres setmanes cal parar atenció especial al saltiró gran de la colza (*Psylliodes chrysocephala*), ja que els adults poden danyar els cotilèdons i les primeres fulles, mentre que les larves poden afectar els pecíols durant la tardor i l'hivern. Una naixença ràpida i uniforme, combinada amb un seguiment freqüent, és la base per reduir-ne l'impacte.

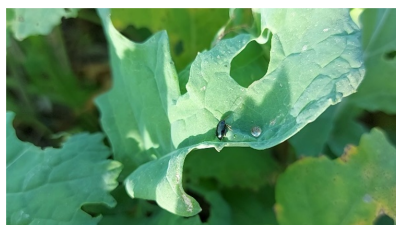
Biologia i danys

El saltiró és un petit escarabat d'entre **3-5 mm**, de color fosc de color blau metal·litzat, amb les potes posteriors desenvolupades que li permeten saltar. A finals d'estiu i a l'inici de la tardor, els adults es desplacen cap a les parcel·les de colza i s'alimenten dels cotilèdons i de les fulles joves.

Les larves són blanquinoses, amb el cap fosc, tres parells de potes i plaques pigmentades al dors. Penetren principalment als pecíols i, si la pressió és elevada, poden avançar cap a la tija i el brot terminal. Per tant, adults i larves causen danys diferents i en moments també diferents del cicle del cultiu.

Adult de saltiró

Com identificar els símptomes i danys?

Els primers danys dels adults es reconeixen fàcilment per l'aspecte de “**perdigonat**” de les

fulles: petites perforacions circulars als cotilèdons i a les fulles joves. Quan l'atac és intens, les plantes poden quedar molt debilitades o fins i tot morir. El risc és especialment elevat abans d'arribar a les **3-4 fulles**, moment a partir del qual la colza té més capacitat per suportar els danys.

Durant la tardor i l'hivern també cal vigilar les larves. Les perforacions a la base dels pecíols i les galeries internes en són els indicis més característics. En infestacions fortes, el dany pot alterar el creixement de la roseta i, en els casos més greus, afectar el brot terminal.

Prevenció: una bona implantació és la millor defensa

La mesura més efectiva és reduir el temps que la planta passa en els estadis més sensibles. La principal estratègia és aconseguir que la colza **germini ràpidament i desenvolupi un cultiu vigorós**. Per això es recomana:

- Sembrar amb **humitat adequada al sòl**, evitant condicions que retardin la germinació.
- Preparar un llit de sembra fi i uniforme i procurar una **naixença ràpida i regular**, amb una fertilització equilibrada i control de males herbes
- Quan sigui agronòmicament possible, valorar l'**ajust de la data de sembra** a les condicions locals, la previsió de pluges i l'historial de la parcel·la, per reduir la coincidència entre l'arribada dels adults i les fases més sensibles del cultiu. **Tenir en comptes que una data de sembra tardana** -novembre, desembre – **pot reduir el risc d'atac**.
- La **rotació de cultius**. Si no és possible, caldrà fer un seguiment especialment intens de les parcel·les on hi ha hagut colza o problemes de saltiró en campanyes anteriors.
- **Utilitzar llavors tractades**: el producte biològic a base de *Bacillus amyloliquefaciens* cepa *MBI600* aplicat sobre la llavor prèvia a la sembra, actua com a fungicida i al mateix temps estimula les defenses naturals contra aquest escarabat i d'altres insectes .

Seguiment i decisió d'intervenció

La vigilància és fonamental. Des de la naixença, cal inspeccionar diversos punts representatius de la parcel·la, tant al perímetre com a l'interior, i repetir les observacions

mentre el cultiu es mantingui en els estadis sensibles. És útil registrar l'estadi de la colza, el percentatge de plantes afectades, la superfície foliar consumida i la capacitat del cultiu per emetre fulla nova.

Actualment, a Catalunya **no hi ha un llindar d'intervenció específicament definit** per al saltiró; per tant, la decisió d'un tractament insecticida s'ha de prendre en funció de la presència de la plaga, els danys observats, l'estat del cultiu i la valoració econòmica. La **simple presència d'algun adult o d'algunes perforacions no justifica**, per si sola, **un tractament**.

Fauna auxiliar i control ecològic

Actualment hi ha depredadors i parasitoids que afecten al saltiró però la seva eficiència depèn molt de cada situació, de manera que caldrà evitar tractaments que els perjudiquin de manera innecessària.

En **agricultura ecològica**, actualment no hi ha productes fitosanitaris autoritzats específicament per al control del saltiró, i per tant, les mesures preventives i agronòmiques són l'eix de la gestió, i qualsevol producte s'ha de comprovar tant al registre oficial com a la normativa específica de producció ecològica.

Control fitosanitari de la plaga

En producció convencional, quan sigui necessari, es poden utilitzar determinats insecticides autoritzats, entre d'altres, a base de **cipermetrina, deltametrina o lambda-cihalotrin**. Cal tenir en compte que els tractaments també poden afectar els parasitoids i altres organismes beneficiosos, per tant cal valorar sempre la idoneïtat del tractament. Abans d'aplicar cap insecticida, cal comprovar al **Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del MAPA** que el producte estigui autoritzat per a la colza i per a la plaga o el grup de plagues corresponent. Les autoritzacions, els usos, les dosis i les condicions d'aplicació poden canviar; per això, l'etiqueta vigent és sempre la referència obligada.

La prevenció contra el saltiró de la colza comença abans de detectar la plaga: una bona rotació de conreus, una sembra ben implantada, una vigilància continuada i una intervenció només quan sigui necessària són les millors eines per protegir la colza d'aquesta plaga i preservar la fauna auxiliar.